

Tutkimusprosessin avaaminen vaatii kypsyyttä

Näkökulmat Julkaistu 11.03.2015 klo 14:15 Kirjoittaja Jessica Parland – von Essen

[Open Knowledge Finlandin tutkijaporukka](#) ja [Helsingin yliopiston tutkijakollegium](#) järjestivät yhdessä avoimen tutkimuksen Show & Tell -aamiaisen 10.3. Paikalla oli nelisenkymmentä henkilöä ja esitystä seurattiin myös verkon kautta.

Nopea yleisökysely kertoi, että puolet osallistujista oli “kovien” ja puolet “pehmeiden” tieteiden puolelta, puolet tietoammattilaisia ja puolet tutkijoita. En osaa sanoa miten monelle koko aihe oli uusi. Haasteena on aina päästä jo asiaan vihkiytyneiden piiriin ulkopuolelle, sillä tosiasia on, että tämä aihe koskettaa tutkimuskentän jokaista toimijaa jollakin tavalla. Edellytykset hyvälle keskustelulle olivat olemassa tässä tilaisuudessa ja sellaista myös syntyi.

Open Access-julkaisemista ja avointa dataa ei sinällään käsitelty paljoakaan, vaan ne ovat esityksen pitäjille jo itsestään selviä lähtökohtia. Aamiaisen puhujat, Joonas Lehtomäki, Samuli Ollila, Antti Poikola ja Eetu Mäkelä, ovat kaikki jo huomattavasti pitemmällä tieteen ja tutkimuksen avaamisessa. Mielenkiintoisin teema olikin mielestäni itse prosessin ja menetelmien radikaali avaaminen aina tutkimussuunnitelman kirjoittamisesta tieteellisen artikkelin julkaisemiseen asti. Puhujien esittämät täysin läpinäkyvän tutkimuksen hyödyt ja argumentit ovat mielestäni aika vaikeasti kumottavissa tai kyseenalaistettavissa. Keskustelujen lopputulema olikin, että kyse on ennen kaikkea tiedon puutteesta, jos tutkimusta tehdään perinteisen suljetun prosessin mukaan, ellei muulle ole eettisiä tai laillisia esteitä.

Esimerkiksi, sekä tiedon laadun että eri tutkijoiden panosten arviointi helpottuu, jos koko tiedonrakennusprosessi on avoin ja dokumentoitu. Tiedonkulku nopeutuu, toiminta koordinoituu ja virheet korjaantuvat ripeämmin. Pelko aineistojen tai ideoiden varastamisesta saattaa hyvinkin olla aiheeton: jos jotain on jo avannut, se on jo todistettavasti julkaistu, kuten Samuli Ollila totesi. Toisen tutkijan kertoman suunnitelman tai idean vieminen (varsinkaan viittaamatta) tuskin tuo kenellekään akateemista meriittiä ja idean esittäjällä lienee muutenkin etumatkaa. Sen sijaan avauksista saattaa syntyä yhteistyömahdollisuuksia ja synergiaetuja. Eräs tärkeä etu, josta puhuttiin, olikin juuri aidosti integroitava tieteellinen prosessi.

Eri alojen välillä on tietenkin huomattavia eroja monessa suhteessa. Silti jokaisen tutkijan olisi ehkä syytä miettiä mikä oikeasti on oman tutkimuksen avaamisessa suurin uhka: mikä on kaikkein hirveintä, mitä voi tapahtua? Jos syitä, huolia ja pelkoja järjellä lähtee perkaamaan, saattaa hyvinkin huomata, etteivät uhkakuvat ole todellisia. Eivätkä varsinkaan missään suhteessa mahdollisiin hyötyihin sekä oman uran että tutkimuksen ja tieteen kannalta. Panosta ja uskallusta se kuitenkin vaatii, mutta ainakin kun näitä tutkijoita kuunteli, työ on todella kannattanut.

Konsepti oli kaiken kaikkiaan onnistunut ja samantyyppisiä tapahtumia kannattaa järjestää lisää.

[Open Science Show & Tell tapahtuman sivu ja esitykset](#)

Muita aiheeseen liittyviä linkkejä:

[rOpenGov-työkaluja](#)

[SeCo:n projekteja](#)

Olli Sotamaa: "[Kokemuksia avoimesta arvioinnista](#)". Pelitutkimuksen vuosikirja 2013. Tampereen yliopisto.

[Polymath-blogi](#)